

Kauno Maironio gimnazija

**BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ VEIKLA
PAŽYMINT POETO JONO MAČIULIO-
MAIRONIO GIMIMO METINIŲ SUKAKTIS**

Metodinės rekomendacijos mokykloms

Parengė: Daiva Garnienė,
direktorė, lietuvių kalbos mokytoja ekspertė
Marija Karpavičienė,
lietuvių kalbos mokytoja metodininkė,
Judita Sakalienė,
lietuvių kalbos mokytoja metodininkė

Kaunas, 2007

TURINYS

Ižanga	3
Maironiečių draugijos veikla	4
Svarbiausios Jono Mačiulio - Maironio gyvenimo ir kūrybos datos	5
Lankytinos vietos, susijusios su Maironiu	6
Bibliografija	19
Maironio (Jono Mačiulio) pavardės formos, kriptonimai ir slapyvardžiai	22
Literatūros sąrašas	23
Kryžiažodžiai	24

Įžanga

Lietuvių literatūros klasikas Jonas Mačiulis - Maironis (1892-1932) padovanojo mums nuostabius poezijos posmus, kuriuose kaip svarbiausia ir amžina vertybė apdainuota Tėvynės meilė. Maironis – poetas, kurį gerbiame, skaitome, puoselėjame jo atminimą. Daugelis poetų mokėsi iš jo kūrybos, tačiau taip ir nepranoko. Paradoksalu: Maironio eilėraščiai – paprasti, neįmantrūs, nuoširdūs – nepalyginamai ilgaamžiškesni ir prasmingesni (jie kelia žmogaus dvasią, moko mylėti ir ginti tėvynę) nei sudėtingi, modernūs, originalūs šiuolaikinių poetų kūriniai.

Dviejų amžių sandūroje poetas iškilo visa savo didybe, kaip lietuvių tautos šauklys, nacionalinio atgimimo žadintojas, Tėvynės meilės saugotojas. Artėjant šio Lietuvos dainiaus 150-ųjų gimimo metinių sukakčiai, norisi dar kartą atsigręžti į jo gyvenimą bei kūrybą ir paskatinti mokinius bei mokytojus savo veikla prisidėti prie Maironio vardo puoselėjimo. Į knygelę sudėjome vietų, menančių Maironį, aprašą, priminėme poeto gyvenimo ir kūrybos faktus, jo slapyvardžius, bibliografiją, pasidalijome savo gimnazijos patirtimi, įgyta puoselėjant Maironio vardą. Prieduose rasite įvairių kryžiažodžių ir užduočių, kurios, tikimės, pravers organizuojant literatūrines viktorinas ar popietes.

Linkime sėkmės!

Sudarytojos

Maironiečių draugijos veikla

Kauno Maironio gimnazijos tradicijos neatsiejamai susijusios su Maironio vardo puoselėjimu. Čia, tuometinėje Kauno gubernijos gimnazijoje, poetas mokėsi (1873-1883 metais), tobulėjo kaip asmenybė, ugdė literatūrinius gebėjimus, pradėjo kūrybinį kelią. Pagerbiant Jono Mačiulio - Maironio (1862-1932) atminimą, ruošiantis paminėti didžiojo dainiaus 150-ąsias gimimo metines, tikslinga būtų didesnę dėmesį skirti jo asmenybės, kūrybos pažinimui, išsamesnėms literatūrinėms studijoms.

Gimnazijoje veikianti maironiečių draugija – aktyvi Maironio idėjų, jo kūrybinio palikimo puoselėtoja. Kauno Maironio gimnazija, kuri yra Lietuvos maironiečių draugijos Kauno skyriaus centras, kasmet rengia tradicinių renginių, skirtų dainiaus atminimui, ciklą. Tai:

- rašinio konkursas „Rašome Maironiui“ (žanras pasirenkamas laisvai), kuris skelbiamas rugsėjo mėnesį ir skiriamas Maironio gimtadieniui;
- piešinio konkursas „Kuriame įkvėpti Maironio“;
- literatūros viktorina 9-12 klasių mokiniams (jai parengiami klausimai iš tais metais jubiliejus mininčių rašytojų bei Maironio kūrybos);
- kalbos viktorina 5-8 klasių mokiniams (viena kūrybinė užduotis skiriama remiantis Maironio poezija);
- tiriamųjų darbų konferencija 8-12 klasių mokiniams (mokiniai pristato tiriamuosius darbus iš tautosakos, Maironio ir kitų tais metais jubiliejus švenčiančių rašytojų kūrybos);
- jaunųjų kūrėjų popietė (jos metu mokiniai, įkvėpti Maironio, skaito savo poetinius bandymus, paskui savo darbelius spausdina Lietuvos maironiečių draugijos laikraštyje „Sandrava“, laureatai vėliau, pavasarį, dalyvauja respublikiniame „Poezijos pavasarėlyje“);
- dalyvavimas respublikiniame maironiečių Jurginių sambūryje – vaidintojų ir Jaunųjų kūrėjų šventėje balandžio mėnesį skirtingose Lietuvos vietovėse;
- vietų, susijusių su Maironio gyvenimu, lankymas;
- dalyvavimas respublikinėje maironiečių stovykloje, kurios metu renkama (užrašoma, šifruojama, rengiama spausdinimui) tautosakinė ir kraštotyrinė medžiaga;
- medžiagos „Sandravai“ rengimas (straipsniai aktualiais kultūros, literatūros ir draugijos veiklos klausimais).

Svarbiausios Jono Mačiulio - Maironio gyvenimo ir kūrybos datos

Jonas Mačiulis Maironis gimė **1862 m. lapkričio 2 d.** (pagal naują kalendorių – spalio 21 dieną) Pasandravio dvare Šiluvos valsčiuje, Raseinių apskrityje.

1873 m. pradėjo mokslus Kauno gubernijos gimnazijoje. Iš pradžių dvejus metus parengiamojoje klasėje mokėsi rusų kalbos. Vėliau tęsė mokslus gimnazijoje. Čia mokydamasis domėjosi literatūra, pradėjo eiliuoti. Tiesa, jo pirmieji eilėraščiai buvo užrašyti lenkiškai.

1883 m. baigęs Kauno gubernijos gimnaziją, įstojo į Kijevo universitetą, kur studijavo literatūrą. Mokėsi tik pusmetį.

1884 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. Tais pačiais metais Maironis prisijungė prie lietuvių nacionalinio judėjimo.

1885 m. laikraštyje „Aušra“ pasirodė jo pirmasis spausdintas kūrinys – eilėraštis „Lietuvos vargas“, pasirašytas Zvalionio slapyvardžiu.

1888 -1892 m. mokėsi Peterburgo dvasinėje akademijoje.

1891 m. išleista Maironio Lietuvos istorija, arba „Apsakymai apie Lietuvos praeigą“. Tais pačiais metais buvo išventintas Maironis išventinamas į kunigus.

1892 m. grįžo į Lietuvą ir dirbo Kauno kunigų seminarijoje.

1894 m. paskirtas Peterburgo dvasinės akademijos profesoriumi (iki 1909 m.)

1895 m. pasirodė pirmasis eilėraščių rinkinys „Pavasario balsai“.

1900 m. prisidėjo kuriant Lietuvos kalbos teisių atkūrimo sąjungą, nors jos narys ir nebuvo.

1905 m. tapo komisijos Lietuvos kalbos programai Lietuvos mokykloms parengti nariu.

1907 m. pasirodė poema „Jaunoji Lietuva“.

1909 m. tapo Kauno kunigų seminarijos rektoriumi. Jam pavyko kiek sulietuvinti ir atnaujinti šią seminariją. **1911 m.** tapo prelatu.

1915 – 1918 m. per Pirmąjį pasaulinį karą kartu su Kauno kunigų seminarija persikėlė į Vašuokėnus, gyveno Krekenavoje, rašė poemą „Mūsų vargai“.

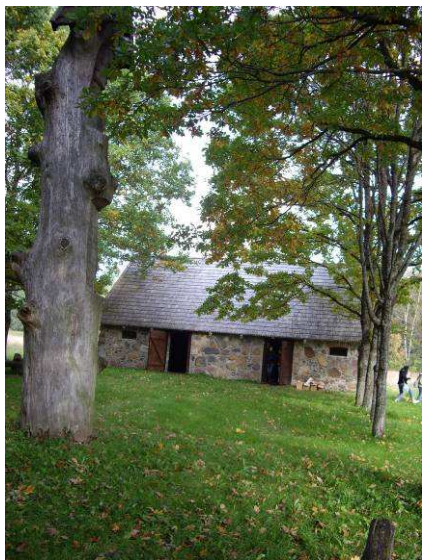
1917 m. dalyvavo Berno konferencijoje kaip Lietuvos delegatas.

1922 m. Kauno universitete pradėjo dėstyti literatūrą, tapo moralinės teologijos katedros vedėju.

1932 m. birželio 28 dieną mirė. Palaidotas Kaune.

Lankytinos vietos, susijusios su Maironiu

Pasandravys ir Bernotai (Raseinių rajonas Pagojukų seniūnija)

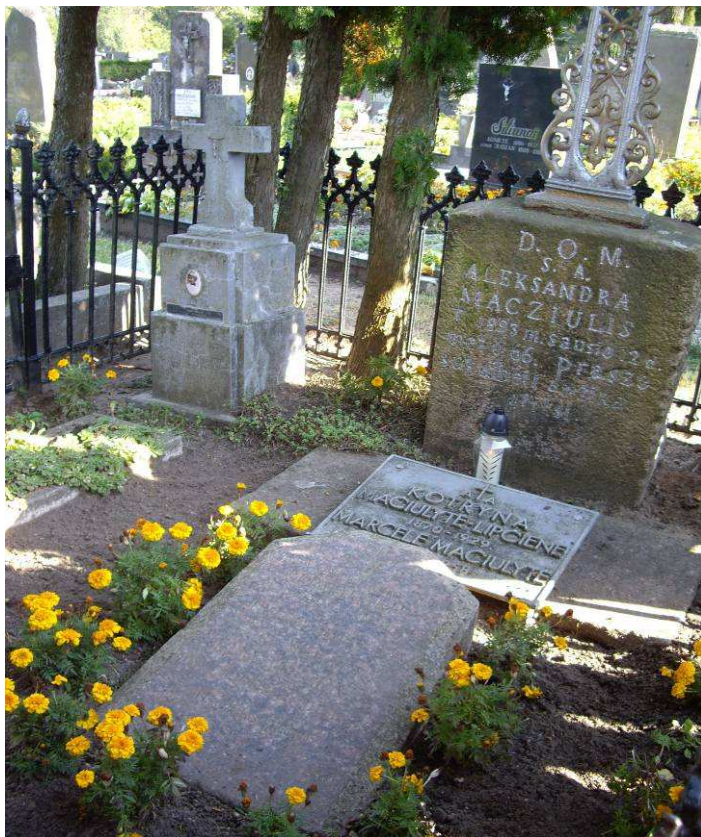
Maironio gimtinė – **Pasandravys**. Čia prabėgo keleri poeto vaikystės metai. Apie 1860 m. Pasandravio dvaro paveldėtojai Astrauskai už skolas ūkininkui Aleksandrui Mačiuliui (poeto tėvui) 3 - 4 metams perleido Pasandravio dvarą. Palikęs savo ūkyje (**Bernotuose**) šeiminkauti giminaitę, A. Mačiulis su šeima persikėlė gyventi į Pasandravį. Čia 1862 m. lapkričio 2 d. Mačiuliams gimė sūnus Jonas (būsimas poetas Maironis). Jo krikštamotė buvo bajorų Astrauskų vyriausioji dukra Katerina. Mačiuliai Pasandravyje gyveno iki 1865 m. Tada, iš mokslų grįžęs Pasandravio dvaro paveldėtojui P. Astrauskui, Mačiuliai vėl persikėlė gyventi į Bernotus. Bernotuose išlikusioje sodyboje 1989 m. įkurtas muziejus (Raseinių krašto istorijos muziejaus filialas), veikia poetui Maironiui skirta

ekspozicija. Bernotai, Pasandravys, jų aplinka simboliškai įamžina įdomų, sudėtingą dvasininko, poeto Maironio gyvenimo ir kūrybos kelią. 1987 m., minint poeto 125-ąsias gimimo metines, įrengtas pėsčiųjų takas, sujungęs Bernotų ir Pasandravio sodybas. Abiejose tako pusėse nuo Luknės iki Sandravos upelių pradėti sodinti ažuolai – Maironio ažuolų takas (apie 1 km). Tais metais pasodinti 125 ažuoliukai. Jie toliau sodinami kas penkeri metai – poeto jubiliejiniais gimtadieniais skirtų renginių metu. Ažuoliukus, skirtus poeto atminimui įamžinti, jau yra pasodinę nemažai žinomų Lietuvos mokslo, kultūros veikėjų, tarp jų ir J. Aputis, S. Geda, Č.

Kudaba, M. Martinaitis, J. Mačiukevičius, A. Maldonis, J. Nekrošius, V. Zaborskaitė, taip pat Maironio giminaičiai ir daugelis kitų žmonių. Poeto Maironio tėvų sodyboje stovi gražus kryžius. Senasis, stovėjęs čia Maironio laikais, sunyko ir nugriuvo dar 1912 m. Dabartinis atstatytas 1989 m. rugsėjo 2 d. (meistras – Raseinių miškų ūkio stalius J. Malinauskas). Netoli šio kryžiaus poeto giminaičiai, norėdami, kad šią sodybą, kaip ir Maironio laikais puoštų liepos, yra pasodinę keturias liepaites. Pasandravio ir Bernotų aplinką, takus puošia 1991 m. Lietuvos tautodailininkų kūrybinės stovyklos metu išdrožti ir Maironio gimtinei padovanoti kryžiai bei koplytėlės: „Marijos Maloningosios“ skulptūra (aut. G. Dudaitis, Kauno r.); kryžius (aut. J. Binkis, Širvintų r.); koplytstulpis su „Šv. Jono Nepamuko“, „Šv. Jurgio“, „Šv. Cecilijos“, „Šv. Kazimiero“ bareljefais (autoriai S. Karanauskas ir A. Jurkaitis, Utena); kryžius su „Šv. Jono Nepamuko“ bareljefu (aut. J. Tvardauskas, Anykščiai); koplytstulpis su „Šv. Florijono“ skulptūra (aut. J. Dzvēga, Šiauliai); kolytstulpis su „Šv. Jono krikštytojo“ bareljefu (aut. J. Grabauskas, Raseiniai); koplytstulpis su „Šv. Jurgio“ skulptūra (aut. A. Česnulis, Varėnos r.); kryžius 1863 m. kapinaitėse, kuriose palaidota ir poeto Maironio krikštamotė, Pasandravio dvarininkaitė K. Astrauskaitė (aut. A. Baranauskas, E. Akulauskas, Pr. Paleckis, Kaunas); koplytstulpis su „Šv. Marijos Sopulingosios“ ir „Kristaus Nazariečio“ skulptūromis (aut. R. Puškorius, Kretinga); kryžius su dvylikos apaštalų bareljefais

(aut. A. Urbšys, Anykščiai); „Šv. Marijos Maloningosios“ skulptūrėlė Bernotų km. sodyboje-muziejuje (aut. G. Gaidys, Raseiniai).

Mačiulių šeimos kapavietė Betygalos kapinėse

namo pamatai, restauruota akmenų mūro pavalkinė (pakinktinė).

Maironio šaltinėlis

Kauno Maironio gimnazijos maironiečiai prie šaltinio

Maironio šaltinėlis yra **Luknės** upelio kairiajame slėnyje, apie 200 metrų nuo Bernotų sodybos. Čia prabėgo poeto vaikystė ir jaunystė. Būdamas gimnazistas Jonukas į žemę įkasė statinaitę. Į ją subėgdavo gruntinis šaltinio vanduo. Ateidavo čia būsimas poetas praustis, skaitydavo knygas. Profesoriaudamas Sankt Peterburge, o vėliau Kaune, atostogų metu aplankydavo šaltinėlį. Dabar šaltinėlį puošia liaudies meistro Zigmo Janušaičio dekoratyvus iš ąžuolo lentelių padarytas rentinėlis ir šalia esantis meniškai išraižytas suolelis.

Šiame nedideliame slėnyje auga daugiau kaip 200 augalų rūšių. Maironis ypač žavėjosi neužmirštuolėmis. Jam atvykus į Bernotus, šios gėlės buvo

skinamos Luknės pievose ir merkiamos jo kambaryje. Šiam augalui poetas skyrė eilėraštį „Neužmirštuolė gėlė“.

Betygala

Betygala – vienas iš seniausių ir įdomiausių istoriją turinčių miestelių Žemaitijoje.

Du kilometrai į pietus nuo Betygalos, Vaškutės (Dubysos intako) dešiniajame krante, – piliakalnis, kurio aikštelės plotas anksčiau buvo apie 1000 m².

Istoriniuose šaltiniuose Betygala pradedama minėti jau XIII a. Apie ją žinių randama Mindaugo dokumentuose, Palemono kronikoje.

Anot padavimo, kurį „Mūsų Lietuvos“ IV-ame tome (p. 554) yra paskelbęs Bronius Kviklys, „Palemonas, su savo vyrais plaukdamas aukštyn Dubysa, ties Ariogala klausęs: „Ar yra galas?“, o paplaukęs kiek aukščiau įsitikinęs, – „bet yra galas“ (iš čia ir vietovės vardas)“.

Čia XIII-XIV a., lietuvių kovų su Ordinų metu, stovėjo viena iš svarbesnių Žemaičių gynybinių pilių, kurią ne kartą puolė kryžiuočiai.

Prekybos teisės Betygalai suteiktos 1516 m. Karalius Augustas III 1723 m. šią privilegiją pakartotinai atnaujino, leido rengti turgus.

Išgarsėjo Betygala ir dėl jos apylinkėse 1706 m. vykusių kautynių su į Lietuvą įsiveržusiais švedais. Per šį mūšį Betygala buvo labai nuniokiota.

Reikšmingi Betygalos istorijoje 1711 m., kai per maro epidemiją išmirė visi miestelio gyventojai.

Mokykla Betygaloje veikia nuo 1579 m. Valdinė pradinė mokykla, kurioje dėstyta rusų kalba, įsteigta 1867 m. Teigiama, kad čia pusmetį mokėsi Jonas Mačiulis. Iki 1945 miestelyje buvo tik pradinė mokykla, 1945-1948 metais veikė progimnazija, kuri vėliau reorganizuota į vidurinę mokyklą. 1987 m. mokyklai suteiktas Maironio vardas ir įkurtas Maironio muziejus.

Nemažai šios parapijos gyventojų dalyvavo 1863 m. sukilime, tuo metu apylinkėse veikė sukilėlių būrys. Už tai, kad per sukilimą klebonas Anupras Šrėderis perskaitė sukilėlių manifestą, jis buvo ištremtas į Nerčinską.

Betygalos apylinkės kalvotos. Į pietus nuo miestelio dunkso Betygalos piliakalnis, ant kurio, pasak padavimų, senovėje buvo kūrenama šventoji ugnis. Pro piliakalnį teka Lelyko upelis. Pasilipus ant Betygalos apylinkių kalvų, atsiveria įspūdingi Dubysos slėnio vaizdai.

Kauno gubernijos gimnazija

Gimnazijos ištakos

Įsteigus Kaune gubernijos centrą, 1843 m. iš Kražių perkelta gimnazija, kuriai patvirtinamas gubernijos gimnazijos statusas. 1863 m. ji perkeliama į naujai pastatytus rūmus (dabartinis Maironio gimnazijos pastatas).

Isteigus Kaune gubernijos centrą, 1843 m. iš Kražių perkelta gimnazija, kuriai patvirtinamas gubernijos gimnazijos statusas. 1863 m. ji perkeliama į naujai pastatytus rūmus (dabartinis Maironio gimnazijos pastatas).

Kauno gubernijos gimnazijoje mokėsi daug garsių žmonių: matematikas bei fizikas Hermanas Minkovskis, jo brolis fiziologas ir gydytojas Oskaras Minkovskis, kalbininkas Kazimieras Jaunius, aktorius bei režisierius Konstantinas Glinskis, buvęs Užsienio reikalų ministras Kazys Lozoraitis ir kiti Lietuvos kultūrai ir mokslui nusipelnę žmonės. **1873-1883 m.** mokėsi ir gimnaziją baigė tautos atgimimo dainius Jonas Mačiulis-Maironis.

Isteigus Kaune gubernijos centrą, 1843 m. iš Kražių perkelta gimnazija, kuriai patvirtinamas gubernijos gimnazijos statusas. 1863 m. ji perkeliama į naujai pastatytus rūmus (dabartinis Maironio gimnazijos pastatas).

Gimnazija XX a. pradžioje

1909 m. pasikeičia gimnazijos pastatas: pristatomas trečiasis aukštas.

Kilus Pirmajam pasauliniam karui, gimnazija buvo uždaryta. Jos kanceliarija perkelta į Smolenską. 1915-1927 m. dabartiniuose mokyklos rūmuose veikė Aukštieji kursai, davę pradžią Vytauto Didžiojo universitetui. 1920 m. šiame pastate vyko Lietuvos Respublikos Steigiamojo Seimo posėdis, dirbo I-III Seimai. 1913 m. gimnaziją baigė Nepriklausomybės Akto signataras, Steigiamojo Seimo

atstovas Kazys Bizauskas.

Su Maironio vardu

1989 m. kovo 22d. mokyklai suteiktas Maironio vardas. Puoselėjant senąsias tradicijas, kuriamos naujos:

- 1989 m. spalio 28d. pradeda veiklą Lietuvos maironiečių draugija (Maironio gimnazija- vienas šalies draugijos koordinacinių centrų, Kauno apskrities draugijos centras);
- 1993 m. Kultūros ir švietimo ministerija patvirtino mokyklai humanitarinį profilį;
- Nuo 1994 m. rugsėjo 1d. sustiprintai pradedama mokyti gimtosios kalbos;
- Nuo 1996 m. gegužės 30d. mokyklai suteiktas humanitarinės gimnazijos klasių statusas;
- 1996 m. rugsėjo 1d. pradėtas įgyvendinti antrasis - realinis ekonominės pakraipos - profilis;
- Nuo 1998 m. rugsėjo 1d. sustiprintai pradedama mokyti anglų kalbos;
- 2000 m. gegužės 25d. Švietimo ir mokslo ministerijos kolegija suteikė mokyklai dviejų profilių - humanitarinio ir realinio gimnazijos statusą.

Kijevo universitetas

1883 m. Maironis įstojo į **Kijevo** universiteto Istorijos-filologijos fakultetą, kuriame studijavo tik vieną semestrą. Tada buvo tokia tvarka: studentas turėjo mokytis pusę metų (preliminarų puskursį), o paskui reikėjo laikyti egzaminus ir stoti į vieną iš trijų skyrių – rusų-slavų, klasikinę arba istorijos. Egzaminai prasidėjo maždaug sausio 20 dieną, o Maironis 1884 m. sausio 19 d. įteikė rektoriui pareiškimą, kad neturėdamas galimybės tęsti studijas universitete prašo grąžinti jam dokumentus. Yra duomenų, kad Maironis 1884 m. pavasarį ir vasarą dirbo namų mokytoju Žurovskio dvare Samhorodoke. Grįžęs į Kauną Maironis parašė istorinį veikalą *Apsakymai apie Lietuvos praeigą* (1886 m., išsp. 1891 m. Stanislovo Zanavyko slapyvardžiu. Vėliau papildęs ir paredagavęs veikalą iki 1926 m. išspausdino 4 kartus). Šis Maironio veikalas atspindėjo Kijevo universiteto istorikų požiūrį į Lietuvos istoriją. Tuo metu Kijevas buvo tikras Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tyrinėjimų centras. Maironis iš Kijevo net atsivežė istoriko Vladimiro Antonovičiaus *Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos apybraižas* (1877–1878, šis veikalas yra V. Antonovičiaus daktaro disertacija.). Ši knyga ligi šiol saugoma Maironio muziejuje Kaune.

Kauno kunigų seminarija – Peterburgo dvasinė akademija

1884 m. Maironis įstojo į **Kauno kunigų seminariją** ir **1888 m.** ją sėkmingai baigė.

1888 m. įstojo į Peterburgo imperatoriškąją Romos katalikų dvasinę akademiją, kurią baigė **1892 m.** tais pačiais metais jam buvo suteiktas teologijos magistro vardas.

1892 m. rugpjūčio 12 d. Maironis paskirtas Kauno kunigų seminarijos profesoriumi Jo įtaka lietuvių žadinti, kaip savo atsiminimuose teigė arkivyskupas J. Skvireckas, buvusi tiesiog milžiniška. **1894 m.** Maironis išvyko profesoriauti į Peterburgą, kur taip pat užėmė ir prefekto pareigas. **1903 m.** tapo Mogiliovo garbės kanauninku, vėliau jam suteiktas teologijos daktaro laipsnis. **1909 m.** Maironis grįžo į Kauną ir čia dirbo Kauno kunigų seminarijos rektoriumi iki **1932 m.** **1911 m.** Maironis tapo prelatu.

Kauno kunigų seminarija

Maironiui studijuojant Kauno kunigų seminarijoje (**1884-1888**), lietuvių klierikų tautinį sąmoningumą seminarijoje žadino kunigas Antanas Baranauskas, pradėjęs dėstyti lietuvių kalbą. Tėvynės istorija nejučiomis ugdė lietuvišką savimone. Atostogų metu klierikai platino lietuvišką spaudą. **1884** m. jie, Aleksandro Dambrausko vadovaujami, pradėjo leisti laikraštėlį „Lietuva“, tačiau, išėjus trims ar keturiems numeriams, seminarijos vadovybė per inspektorių A. Baranauską laikraštėlio leidimą sustabdė, nenorėdama užsitraukti rusų valdžios persekiojimų. **1888-1890** m. m. seminarijoje veikė slapta lietuvių klierikų organizacija – Lietuvos mylėtojų draugija, – kurios iniciatoriumi buvo klierikas Juozas Tumas. **1889** m. ji persitvarkė į šv. Kazimiero draugiją. **1892** m. rugpjūčio 12 d. seminarijos profesoriumi paskirtas Maironis. Jo įtaka lietuvybei žadinti, kaip savo atsiminimuose teigė arkivyskupas J. Skvireckas, buvusi tiesiog milžiniška. Maironiui išvykus profesoriauti į Petrapilį, jo darbą tęsė iš tremties grįžęs kunigas Aleksandras Dambrauskas, **1897** m. paskirtas seminarijos kapelionu. Gyvai reiškėsi slaptasis klierikų būrelis, šv. Tomo draugija, ypač daug rūpinęsi lietuviškos religinės literatūros spausdinimu. Galutinai seminarija sulietuvėjo, seminarijos vairą **1909** m. perėmus Jonui Mačiuliui-Maironiui, kuris čia dirbo iki savo gyvenimo pabaigos (**1932** m.).

Kauno kunigų seminarija, kurioje Maironis ir mokėsi, ir dirbo.

Peterburgo dvasinė akademija

I-asis Peterburgo laikotarpis (1888-1892).

Ketveri studijų metai nulėmė aukštos Maironio bažnytinės karjeros kelią ir kartu poetinį talentą. Poetas labai gerai mokėsi, buvo vienas stipriausių kurse, labai gerai buvo įvertinta jo disertacija. 1891 m. Jonas Mačiulis (Maculevičius) buvo iššventintas į kunigus.

II-asis Peterburgo laikotarpis (1894-1909).

Tai 15 brandžiausių gyvenimo metų, atiduotų dvasinei akademijai. Šiuo laikotarpiu išėjo pirmasis ir papildytas „Pavasario balsų“ leidimai, poemos „Jaunoji Lietuva“, „Raseinių Magdė“.

Panevėžio kraštas

(Panevėžys – Vašuokėnai - Panemunėlis - Krekenava — Mučiūnai - Upytė)

1914 metais išsižiebęs Pirmasis pasaulinis karas skaudžiai palietė ir Kauno kunigų seminariją. Karo reikalams buvo paimti Kauno kunigų seminarijos rūmai, o seminarijos inventoriaus dalis buvo perkelta į Panevėžį. Netrukus čia atvyko Maironis ir apsisitojo **Vašuokėnuose**.

Vašuokėnų dvaro sodyba, esanti prie Vašuokos upelio ir ežero, XIX a. priklausė Komarams. Rūmai buvo pastatyti XIX a. pabaigoje. XX a. pradžioje dvaro savininku tapo B. Brazdžius, geras Maironio pažįstamas. Jis bendravo su rašytojais, menininkais, kviesdavosi juos į Vašuokėnus. 1914 metais, prasidėjus I-ajam pasauliniam karui, Brazdžius su šeima persikėlė gyventi į kumetyną, o rūmus užleido Kauno kunigų seminarijai. Visi seminaristai ten netilpo, todėl buvo nutarta, kad rūmuose gyvens ir mokysis trys pirmieji kursai, o kiti mokysis savarankiškai ir į Vašuokėnus atvažiuos egzaminų laikyti. II rūmų aukšte įsikūrė dėstytojai ir seminarijos rektorius Jonas Mačiulis - Maironis. Maironis Vašuokėnuose rašė poemą „Mūsų vargai“. Seminarija rūmuose veikė iki 1915 m. pavasario.

Vašuokėnų dvaras, kuriame Pirmojo pasaulinio karo metais buvo prisiglaudusi Kauno kunigų seminarija

1915 m. vasarą Maironis, paleidęs klierikus atostogų, pats išvyko į **Panemunėlį** pas kunigą Budriką. Čia išbuvo pusę metų. Žiemos pradžioje jis atvyko į Panevėžį, iš kur persikėlė į **Krekenavą** pas kleboną Kazlauską. Maironis čia gyveno, kūrė ir dirbo 1915-1918 m. Krekenavos laikotarpis Maironiui buvo ypač kūrybingas. Galbūt poetą įkvėpė graži gamta – Nevėžio pakrantės, slėniai, Varnakalnis (ant jo dabar yra paminklinis akmuo poeto atminimui). Krekenavoje buvo užbaigta poema „Mūsų vargai“, sukurta daug eilėraščių. Amžininkus stebino Maironio energija: šventoriuje sodino liepas, pats tvarkė duobėmis išraustą kalną prieš bažnyčią, parapijos žmonės telkė į chorą, vaidinti „Genovaitę“ (pats režisavo). Sekmadieniais po pamaldų kartu su klebonu Kazlausku ir kitais valtimi atplaukdavo į Mučiūnus (gražų, gal 30 kiemų kaimą), gyrė moterų audinius, rankdarbius, darželius, klausėsi liaudies dainų, pats kartu dainavo, mokė naujų, savo sukurtų – jau tada Maironio dainos plačiai plito Lietuvoje. Dažnai lankydavosi Upytėje. Garsi Upytės žemės praeitis, pelkių apsuptas piliakalnis, legendos įkvėpė baladei apie Čičinską.

Traukė Maironį Panevėžys – naujasis krašto ekonomikos ir kultūros centras. Pakviestas neatsisakydavo dalyvauti vaišėse, bendravo su kunigais, inteligentija, džiaugėsi įkurta lietuviška gimnazija. Vyskupo K.Paltaroko pakviestas pašventino Panevėžio katedrą.

Krekenavos bažnyčia, kurioje 1915-1918 metais dirbo Maironis

Panevėžio Kristaus Karaliaus bažnyčia , kurią prelatas Maironis pašventino 1930 m.

Tytuvėnai

Tytuvėnai mena ir vieną mokslui ir kultūrai nusipelnusią šeimą, gyvenusią Tytuvėnų dvare. Tai Romeriai. Ši bajorų giminė XVII a atsikėlė iš Livonijos į Lietuvą. Jos atstovai mūsų tautos gyvenime paliko ryškų pėdsaką: jie buvo žymūs kariai, aktyvūs visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo dalyviai. Romerių giminėje buvo garsių dailininkų, iš šios šeimos kilo žinomas teisininkas Mykolas Romeris ir Tytuvėnų dvaro savininkas Eugenijus Romeris. Šis vedė Sofiją Dembovskytę, kuri ilgai gyveno ir kūrė Tytuvėnuose. Tai buvo nuostabaus talento dailininkė, kurios tapyba žinoma visame pasaulyje. Su šia dailininke buvo pažįstamas ir Maironis.

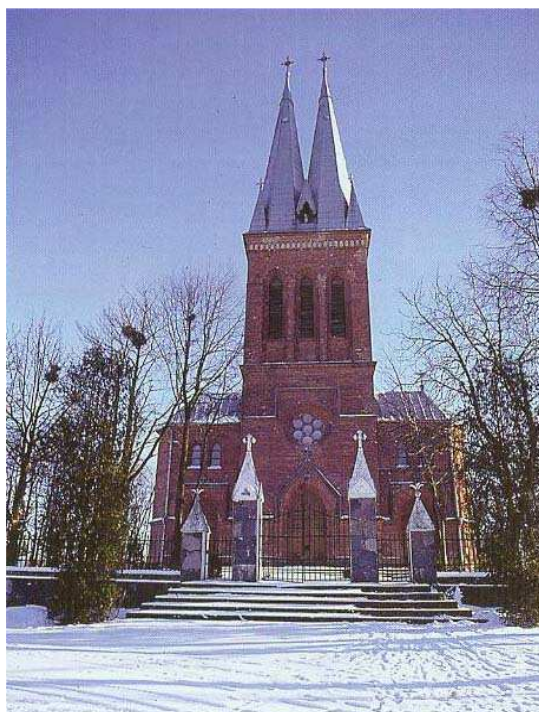
Poetas labai mėgo gražias Tytuvėnų apylinkes ir kiekvieną vasarą atostogaudavo Romerių dvare. Bičiuliavosi su dailininke Sofija Romeriene, kuri pastelės technika 1924 m. nutapė poeto portretą. Jau iš anksčiau, dar 1923 m. birželį, dailininkė buvo nupiešusi puikų jo portretą. Poetas atsidėkodamas už savo pastelį atvaizdą, antroje jo pusėje užrašė eiles „ Išliksiu aš gyvas paveiksle tame... “

Maironis bičiuliavosi su Tytuvėnų klebonu A. Jančiausku, dažnai pas jį svečiuodavosi. Ir paskutinę savo gyvenimo vasarą – 1932 m. birželio mėn. – nepaisydamas ligos išsirengė aplankyti A.Jančiausko, pabuvojo Romerių dvare. Tačiau staiga savijauta pablogėjo, ir ši kelionė į Tytuvėnus jam tapo paskutiniąja gyvenimo kelione.

Tytuvėniškiai neužmiršta šio garsaus dainiaus. Jo vardu pavadinta viena iš didžiųjų miestelio gatvių skvere, dviejų gatvių sankryžoje, 1995-06-24 atidengtas Maironio biustas. Pasirodo, kad šio paminklo rėmėjas yra kuršėniškis Tadas Kalasauskas. Dar mokydamasis pradinėje mokykloje dalyvavo vaidinime, pastatytame pagal Maironio kūrinius. Po vaidinimo kunigas visiems „artistams“ padalino po 5 Lt. ir paklausė, kur jie tuos pinigus dės. Vienas planavo taupyti batams, antram norėjosi saldumynų, tračias sakėsi atiduosiąs mamai. O Tadas išrėžė, kad taupys ir kai užaugs, pastatys paminklą Maironiui. Visi tą jo pasikalbėjimą buvo užmiršę, tik ne jis pats. Gyvendamas Kuršėnuose, nuolat lankėsi Tytuvėnuose, labai mylėjo šį kraštą. Padovanojo miesteliui Maironio biustą (išlietą Taline).

Rokiškio rajonas

Rokiškio rajono Panemunėlio Šv. Juozapo Globos bažnyčia, kurią 1910 m. pašventino Jonas Mačiulis – Maironis

Jelgava (Latvija)

XIX a. Jelgavoje įsikūrė gausi lietuvių kolonija, o klasikinėje gimnazijoje mokėsi nemažai jaunuolių iš Lietuvos. Ši bendruomenė gražiai gyvavo ir XX a. pirmoje pusėje, o jos siela buvo iš

Pasvalio kilęs dvasininkas – Jelgavos katalikų bažnyčios klebonas Kazimieras Jasėnas. Su Maironiu dvasininkas buvo pažįstamas nuo Kauno kunigų seminarijos laikų. 1932 m. pavasarį K. Jasėno kvietimu Maironis kartu su J. Tumu- Vaižgantu atvyko į Jelgavą, kur Žiemgalos kultūros centre vyko renginys, skirtas Maironio 70-osioms gimimo metinėms. Šventėje Maironis buvo apdovanotas didžiausios pagarbos ženklu – laurų vainiku.

Jelgavos gimnazija, kurioje 1932 m. Maironis buvo apdovanotas laurų vainiku

Maironio namai Kaune

Maironis nuo 1909 metų gyveno Rotušės aikštėje, buvusioje didikų Pacų rezidencijoje, kurią jis nusipirko 1909 m. ir kartu su seserimi Marcelė apsigyveno antro aukšto kambariuose. Praėjus ketveriems metams po poeto mirties, Maironio bute įrengti ir atidaryti 3 memorialiniai kambariai. 1941 m. muziejus pradėjo kaupti ir kitų rašytojų kūrybos palikimą. Ilgainiui muziejus tapo respublikiniu muziejumi. 1989 m. muziejui sugrąžintas Maironio vardas. 1992 m. atkurtas visas poeto butas.

Rūmai, kuriuose įkurtas muziejus, pastatyti XVIII a. vid., panaudojus trijų XVI a. namų pamatų ir sienų likučius. Po 1812 m. karo šiame name buvo ligoninė, malšinant 1863 m. sukilimą, veikė karo lauko teismas, rūsiose kalintas ir myriop nuteistas vienas iš sukilimo vadų kunigas Antanas Mackevičius. Maironiui gyvenant šiuose namuose, pirmame aukšte įsikūrė knygų leidykla „Sakalas“, dailių amatų mokykla, pirmoji Kaune viešoji lietuviška biblioteka ir skaitykla, kitos kultūrinės organizacijos. Maironio namuose gyveno ir svečiavosi visuomenės veikėjai, kunigai, menininkai.

Šalia muziejaus pastatytas skulptoriaus G. Jokūbonio paminklas Maironiui

Jono Mačiulio – Maironio amžinojo poilsio vieta Kauno arkikatedroje bazilikoje

Kas pasaulyje ir Lietuvoje pavadinta Maironio vardu?

1. Maironio ansamblis Pitsburge (JAV). Kunigas Barnabas Ignas Mikalauskas, nuvykęs į JAV, 1949 m. Pitsburge įkūrė Maironio ansamblį.

2. Lietuvių Maironio literatūros ratelis Vorčesteryje (JAV).

3. Toronto Maironio lituanistinė mokykla Kanadoje. 1949 m. kunigo P. Ažubalio iniciatyva Toronte atidaryta Maironio vardo mokykla. Mokinių skaičius :1952-1953 m.m.- 100, 1956 m.- 200, 1958- 300, 1960 m.-400, 1962 m.- 500. Iš pradžių mokykloje dirbo vienas mokytojas, 1964 m.- jau 21. Mokyklai vadovavo V. Matulaitis, P.Gaižutis, J.Jankaitis, J.Širka, J.Gustainis, J.Andriulis ir kiti. Mokomasi 10 metų. Per metus dirbama 32 šeštadienius po 3 valandas (4 pamokos). Mokoma tikybos, lietuvių kalbos, aplinkos ir tėvynės pažinimo, Lietuvos istorijos, geografijos, lietuvių literatūros ir dainų. Šiuo metu Toronto Maironio mokyklą lanko apie 220 mokinių nuo jaunesniojo darželio iki 12-ojo skyriaus. Dirba apie 40 mokytojų ir padėjėjų. Mokiniai mokosi lietuvių kalbos, literatūros, istorijos, muzikos, tikybos. Per mokslo metus mokykloje apsilanko daug svečių. Maironio mokykla dabar yra įsikūrusi patalpose, kurias suteikė Toronto Catholic District School Board. Mokykla stengiasi išlaikyti lietuvišką dvasią, gyvena pagal šūkį: „Maironio mokykloje kalbame tik lietuviškai”.

4. Lietuvių Maironio kultūros draugija Kijeve.

5. Lietuvos maironiečių draugija (centrai-Panevėžyje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Raseiniuose, Alytuje).

6. Maironio vardu pavadintos gatvės Alytuje, Biržuose, Druskininkuose, Kaišiadoryse, Kaune, Kazlų Rūdoje, Kelmėje, Kybartuose, Kretingoje, Kupiškyje, Lazdijuose, Marijampolėje, Mažeikiuose, Palangoje, Panevėžyje, Prienuose, Radviliškyje, Raseiniuose, Šiauliuose, Šilalėje, Tauragėje, Telšiuose, Trakuose, Ukmergėje, Utenoje, Vilniuje ir daugelyje rajonų.

7. Maironio lietuvių literatūros muziejus Kaune.

8. Maironio vardu pavadintos mokyklos Lietuvoje: Kaune- gimnazija, kurioje 10 metų(1873-1883) mokėsi Maironis, Betygaloje – vidurinė mokykla.

9. Pietų Žemaitijos partizanų Prisikėlimo apygardos (tarp Radviliškio ir Baisogalos) Maironio rinktinė (vadas – Povilas Morkūnas – Drakas – Rimantas), 1947-1949 m.

Bibliografija

RAŠTAI

- Maironio raštai: [5 t.]. - Kaunas: Raidė, 1926 - 1930. T.1: Lyrika. - 1927 (virš. 1926). - 196p. T.2: Epas: [poemos]. - 1926. - 315p. T.3: Dramatiški veikalai: [dramos, libretai]. - 1930. - 430p. T.4: Lietuvos praeitis. - 1926. - 235p. T.5: Trumpa visuotinės literatūros istorija. - 1926. - 288p.
- Rinkiniai raštai: [2 t.]. - Vilnius: Valst. grož. lit. l-kla, 1956. T.1: Pavasario balsai. - 263p. T.2: [poema ir libretas]. - 245p.
- Raštai. - [3 t.]. - Vilnius: Vaga, 1987 - 1992. T.1: Lyrika. - 1987. - 318p. T.2: Poemos. - 1988. - 534p. T.3, Kn.1: Dramos. - 1988. - 523p. T.3, Kn.2: Lietuvos praeitis. Trumpa visuotinės literatūros istorija. Apsakymai apie Lietuvos praeigą. - 1992. - 811p.

KNYGOS

- Apsakymai apie Lietuvos praeigą. - Tilžė: O.V.Mauderodės sp., 1891. - 186p.
- Pavasario balsai. Kur Iszganymas? / paraszė St.Maironis. - [1-asis leid.]. - Tilžė: [O.V.Mauderodės sp.], 1895. - 78p.
- Terp skausmu į Garbę: poëma isz dabartiniu laiku. - Tilžė: [O.V.Mauderodės sp.], 1895. - 91p. - Parašas: St.Garnys.
- Apsakymai apie Lietuvos praeigą: parašyta 1886. - Tilžė: O.V.Mauderodės sp., 1903. - 190p.
- Praelectiones de justitia et jure: Quas habuit in Caesarea Romano-Catholica Ecclesiastica Academia Petropolitana: [paskaitos apie teisingumą ir teisę: mokslinis darbas]. - Petropili, 1903. - 366p. - Parašas: Joannes Matsulevicz.
- Z nad Biruty: poemat. - Brooklyn: Žvaigždės sp., 1904. - 21p. - Parašas: Przez Halinę z Połagi.
- Pavasario balsai ir Kur išganymas - Peterburgas, 1905. - [98]p. - Parašas: Maironis (J.M-lis).
- Lietuvos istorija: su kunigaikščių paveikslais ir žemlapiu. - Petropilis, 1906. - 259p. - Parašas: Maironis (Š.M-lis).
- Jaunoji Lietuva: Poëma. - Kaunas: S.Banaičio sp., 1907. - 141p. - Parašas: J.Maironis (M-lis).
- Rėseinių Magdė: nepersena pasaka ir smulkmenos: [poema, eilėraščiai, vertimai]. - Kaunas: S.Banaičio sp., 1909. - 73p.
- Pavasario balsai ir Kame išganymas. - Kaunas: S.Banaičio sp., 1913. - 112p.
- Rėseinių Magdė: poematas. - Kaunas, 1918. - 31p.
- Žemės savastis teologijos supratimu. - Kaunas: Šviesos sp., 1919. - 8p. - Parašas: J.Maculevičius.
- Čičinskas: [baladė]. - Kaunas: Šviesos sp., 1919. - 11p.
- Mūsų vargai: poëma 5-iose dalyse. - Kaunas, [1920]. - 151p. - Parašas: Maironis-Mačiulis.
- Kame išganymas: libretto 4-ais aktais. - B.v.: Jagomasto sp. (Tilžė), [1920]. - 37p. - Parašas: Maironis-Mačiulis.
- Jaunoji Lietuva: Poëma. - Kaunas: Jagomasto sp. (Tilžė), [1920]. - 151p. - Parašas: Maironis-Mačiulis.
- Pavasario balsai. - Tilžė: Jagomasto sp. "Lituania", 1920. - 119p. - Parašas: Maironis-Mačiulis.
- Rėseinių Magdė: poematas. - Kaunas, 1921. - 31p.
- Kėstučio mirtis: istoriškoji drama 5-ais aktais. - Kaunas: Varpo sp., 1921. - 72p. - Parašas: Maironis Mačiulis.

- Z nad Biruty: poemat: naklad pisma "Nowiny". - Kowno, 1924. - 28p. - Parašas: Przez Majronisa.
- Vytautas pas kryžiuočius: 5-kių aktų istoriškoji drama. - Kaunas: Švyturio sp., 1925. - 113p. - Parašas: Maironis-Mačiulis.
- Jūratė ir Kastytis. - [Kaunas]: A.Narkevičiaus sp., [1937]. - [34]p.
- Pavasario balsai. - Kaunas: Šviesa 1942. - 287p.
- Pavasario balsai. -Kaunas: Sakalo l-kla, 1944. - 287p.
- Pavasario balsai. - Meerbeck, 1946. - 151p.
- Pavasario balsai. - Würzburgas, 1947. - 302p.
- Baladės. - [Vokietija], 1947. - 71p.
- Raseinių Magdė: liaudies pasaka. - Meerbeck, 1947. - 31p.
- Pavasario balsai. - Kaunas: Valst. gož.lit. l-kla, [1947]. - 231p.
- Jaunoji Lietuva. - Meerbeck, 1948. - 104p.
- Mūsų vargai. - Meerbeck, 1948. - 116p.
- Eilėraščiai. - [Vilnius]: Valst. grož. lit. l-kla, 1951. - 29p. - (Mokinio biblioteka).
- Pavasario balsai: lyrika. - Roma, 1952. - 308p.
- Maironis. [rinktinė]. - Kaunas: Valst. ped. lit. l-kla, 1957. - 86p. - (Mokinio biblioteka).
- Jūratė ir Kastytis: [baladė]. - [Vilnius]: Valst. grož. lit. l-kla, [1957]. - [23]p.
- Pavasario balsai. - Vilnius: Valst. grož. lit. l-kla, 1958. - 179p.
- Maironis. [rinktinė]. - Kaunas: Valst. ped. lit. l-kla, 1958. - 86p. - (Mokinio biblioteka).
- Maironis. [rinktinė]. - Kaunas: Valst. ped. lit. l-kla, 1959. - 77p. - (Mokinio biblioteka).
- Maironis. [rinktinė]. - Kaunas: Valst. ped. lit. l-kla, 1960. - 45p. - (Mokinio biblioteka).
- Poezija: rinktinė: iš "Pavasario balsų". - Vilnius: Valst. grož. lit. l-kla, 1962. - 308p.
- Jaunoji Lietuva: poema. - London, 1963. - 118p.
- Poezija: rinktinė: iš "Pavasario balsų". - Vilnius: Vaga, 1966. - 310p.
- Baladės. - Woodhaven: Romuva, 1966. - [112]p.
- Jūratė ir Kastytis: [baladė, eilėraščiai]. - Vilnius: Vaga, 1967. - 40p.
- Jūratė ir Kastytis: [baladė]. - Vilnius: Vaga, 1968. - 16p.
- Vakaro mintys: [eilėraščiai, poemos fragmentas]. - Vilnius: Vaga, 1968. - 110p.
- Pavasario balsai. - Vilnius: Vaga, 1970. - 222p.
- Miškas ir lietuviai: [eilėraščiai, poemų fragmentai]. - Chicago: Ped. lituanistikos inst., 1971. - 48p.
- Jaunos dienos: [eilėraščiai, poemų fragmentai, vertimai]. - Vilnius: Vaga, 1972. - 79p.
- Pavasario balsai. - Vilnius: Vaga, 1976. - 223p.
- Jūratė ir Kastytis: [baladė]. - Vilnius: Vaga, 1979. - 16p.
- Kur bėga Šešupė: eilėraščiai. - Vilnius: Vaga, 1980. - 140p.
- Pavasario balsai. - Vilnius: Vaga, 1982. - 313p. - (Poezijos b-ka "Versmės").
- Nuo Birutės kalno. - Los Angeles, Cal.: Lietuvių dienos [1982]. - 45p.
- Pavasario balsai. - Vilnius: Vaga, 1986. - 196p.
- Kur bėga Šešupė: [eilėraščiai]. - Vilnius: Vyturys, 1987. - 132p.
- Lyrika. - Vilnius: Vaga, 1988. - 317p.
- Jūratė ir Kastytis: legenda. - Kaunas: Orientas, 1993. - 8p.
- Lyrika. - Vilnius: Valst. leid. centras, 1994. - 94p. - (Mažoji poezijos b-ka).
- Jaunoji Lietuva: poema. - Vilnius: Liet. raš. s-gos l-kla, 1995. - 156p.
- Pavasario balsai: fotogr. Sumaž. formato faks. [1895m.] leid. - Vilnius: Vilnius, 1995. - 78p.
- Pavasario balsai. - Vilnius: Baltos lankos, 1995. - 175p. - (Baltų lankų kolekcija).

KNYGOS KITOMIS KALBOMIS

- Młoda Litwa: poemat.- Wilno: Echo Litwy, 1920. - 92p. - Lenkų k.
- Gdzie zbawienie? - Wilno: Nowin Wileriskich, 1921. - 36p. - Lenkų k.
- Nasze niedole: poemat.- Wilno: Litwa, 1922. - 176p. - Lenkų k.
- Izbrannoje. - Moskva: Gospolitizdat, 1948. - 256p. - Rusų k.
- Izbrannoje. - Moskva: Gospolitizdat, 1949. - 232p. - Rusų k.
- Izbrannoje: stichotvorenija. - Moskva: Gospolitizdat, 1962. - 176p. - Rusų k.
- Pavasara balsis / vertė P.Kalva. - Ryga: Liesma, 1981. - 99p. - Latvių k.
- Golosa vesny: stichotvorenija. - Vilnius: Vaga, 1987. - 117p. - Rusų k.

Maironio (Jono Mačiulio) pavardės formos, kriptonimai ir slapyvardžiai

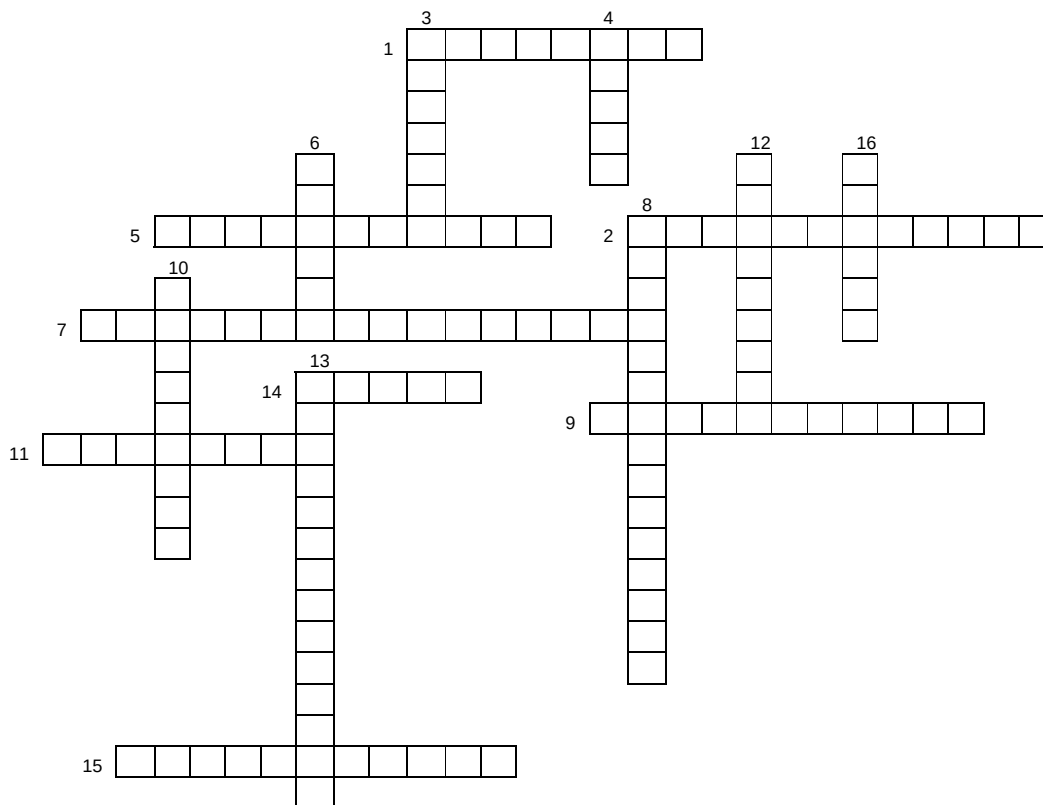
Garnys
J. G.
J. M.
J. Maciulevičia
J. Maculevyčia
J. Maculevičius
J. Maculewicz
J. Maironis
J. Maironis-Mačiulis
J. Maironis (M-lis)
J. M-lis
J. Z. (slapyvardis abejotinas)
Joannes Matsulevicz
Jonas Maciulevičė
Jonas Maciulevičius
M.
Maculevyčia
Maciulevyčius
Mair.
Maironis (Maironio, Maironies)
Maironys
Maironis (I. M-lis)
M.-M.
Maironis Maculevičius
Maironis Mačiulis
Maironis-Mačiulis
Maironis Meilėje
Maironis (Š. M-lis)
Narodnyj Učitel (slapyvardis abejotinas)
Pipiras
Poemat przez Majronisa
Przez Halinę z Polągi
Przez Majronisa
Stanyslovas Znavykas
St. Garnys
St. Maironis
S. Z.
S. Ž.
V. B.
Znavykas
Zvalionis
Смильго (slapyvardis abejotinas)

Literatūros sąrašas

1. Adomavičius R. Maironio raštų bibliografija (1883-1989). V., 1990.
2. Ateini iš giesmės. K, 1997.
3. Jonas Mačiulis- Maironis (medžiaga iš Maironio lietuvių literatūros muziejaus fondų)., K, 1992
4. „Sandrava“, 1991 m. spalio, 1993 m. balandis, 1993 m. spalio, 1999 m. gruodis, Nr.20, 2000 m. rugsėjis, Nr.22, 2000 m. gruodis, Nr.23, 2001 m. balandis, Nr.24., 2002 m. rugsėjis, Nr.28
5. Zaborskaitė V. Maironis, V., 1987
6. www.mairionimuziejus.lt
7. www.maironis.kaunas.lm.lt

Kryžiažodžiai

1 kryžiažodis

Horizontaliai:

1. Kokia Maironio pavardė?
2. Kur gimė poetas?
5. Koks garsus poetas dėstė lietuvių kalbą Maironiui Kunigų seminarijoje?
7. Kokią pirmąją knygą parašė Maironis?
9. Kur per pirmąjį pasaulinį karą gyveno Maironis?
11. Kas parašė „Trakų pilį“?
14. Kur palaidotas Maironis?
15. Kas buvo Maironio tėvai?

Vertikaliai:

3. Koks Jono Mačiulio slapyvardis?
4. Kokia kalba Maironis parašė pirmuosius savo eilėraščius?
6. Kokią profesiją pasirinko Maironis?
8. Koks buvo pirmasis Maironio poezijos leidinys?
10. Kuo ilgą laiką dirbo Maironis?
12. Kokioje Kauno seminarijoje profesoriavo Maironis?
13. Kokią istorinę dramą parašė Maironis?
16. Kokiu slapyvardžiu pasirašė Maironio po eilėraščių rinkiniu „Pavasario balsai“?

1 kryžiažodžio atsakymai

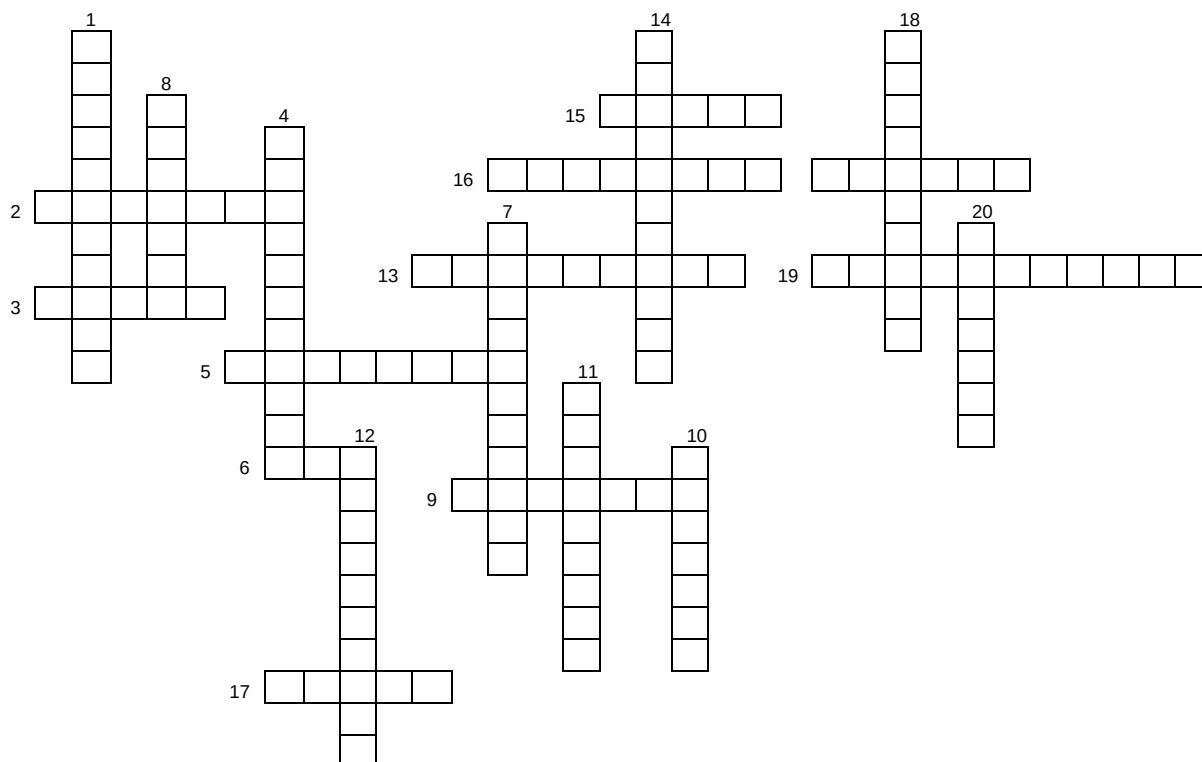
Vertikaliai:

- 3 Maironis
- 4 Lenkų
- 6 Kunigo
- 8 Pavasario balsai
- 10 Rektorium
- 12 Dvasinėje
- 13 Kęstučio mirtis
- 16 Garnys

Horizontaliai:

- 1 Mačiulis
- 2 Pasandravyje
- 5 Baranauskas
- 7 Lietuvos istorija
- 9 Krekenavoje
- 11 Maironis
- 14 Kaune
- 15 Valstiečiai

2 kryžiažodis

Vertikaliai:

1. Kur Maironis praleido vaikystę?
4. Kokiame dvarelyje gimė Maironis?
7. Koks Maironio tėvo vardas?
8. Koks vienos iš Maironio seserų vardas?
10. Kokia pagrindinė tema vyrauja Maironio eilėraščiuose?
11. Kas buvo Maironio tėvas?
12. Maironio tėvo būdo bruožas.
14. Kelių metų Maironis pradėjo lankyti Kauno gimnaziją?
18. Kokiame mieste Maironis, baigęs kunigų seminariją, tęsė mokslus?
20. Kelintais metais Maironis mirė (193...)?

Horizontaliai:

2. Maironis gimė – 186..?
3. Koks tikrasis Maironio vardas?
5. Kokia tikroji Maironio pavardė?
6. Koks Maironio motinos vardas?
9. Koks Maironio sesers, kuri maža būdama apkurto, vardas?
13. Koks vyskupas turėjo didelę įtaką Maironio šeimos „sąmonėjimui“?
15. Maironio vaikystės draugės vardas?
16. Kaip vadinosi pirmasis išspausdintas „Aušroje“ Maironio eilėraštis?
17. Kokį miestą Maironis laikė legendiniu?
19. Kas buvo Maironio „kelrodė žvaigždė“?

2 kryžiažodžio atsakymai

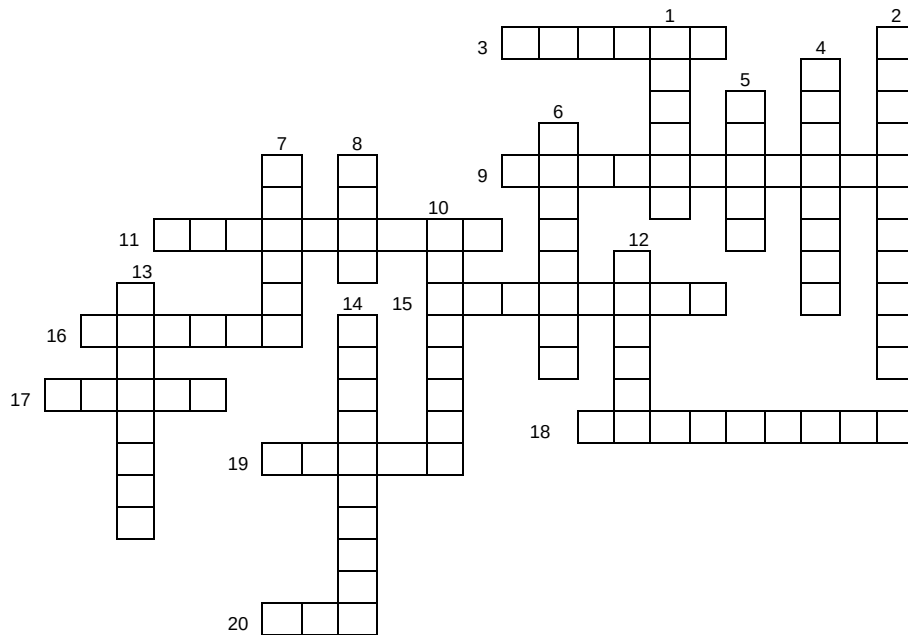
Vertikaliai:

1. Raseiniuose
4. Pasandvario
7. Aleksandras
8. Kotryna
10. Tėvynės
11. Ūkininkas
12. Apsukrumas
14. Vienuolikos
18. Peterburge
20. Antrais

Horizontaliai:

2. Antrais
3. Jonas
5. Mačiulis
6. Ona
9. Pranutė
13. Valančius
15. Teklė
16. Lietuvos vargas
17. Kauną
19. Baranauskas

3 kryžiažodis

Vertikaliai:

1. Maironis – kunigas ir
2. Maironio tėvo vardas.
4. Kaimas, kuriame augo Maironis.
5. Eilėraštis apie pilį.
6. Maironio pavardė.
7. Paskutinis Maironio parašytas eilėraštis „Vakaro“.
8. Kiek Maironis turėjo seserų?
10. Baladė „Jūratė ir“.
12. Medžiai, kuriuos šventoriuje pasodino Maironis.
13. Maironis vadinamas tautos
14. 1884 m. Maironis įstojo į kunigų

Horizontaliai:

3. Eilėraštis „Kur bėga“.
9. Labiausiai pamėgta Maironio vieta Krekenavoje.
11. Maironio sesers vardas.
15. Daiktas, ant kurio Maironis mėgdavo pasėdėti ir kurti eilėraščius.
16. Miestas, kuriame mirė Maironis.
17. Kokia kalba Maironis parašė pirmuosius kūrinis?
18. Baladė apie bajorą.
19. Maironio vardas.
20. Maironio motinos vardas.

3 kryžiažodžio atsakymai

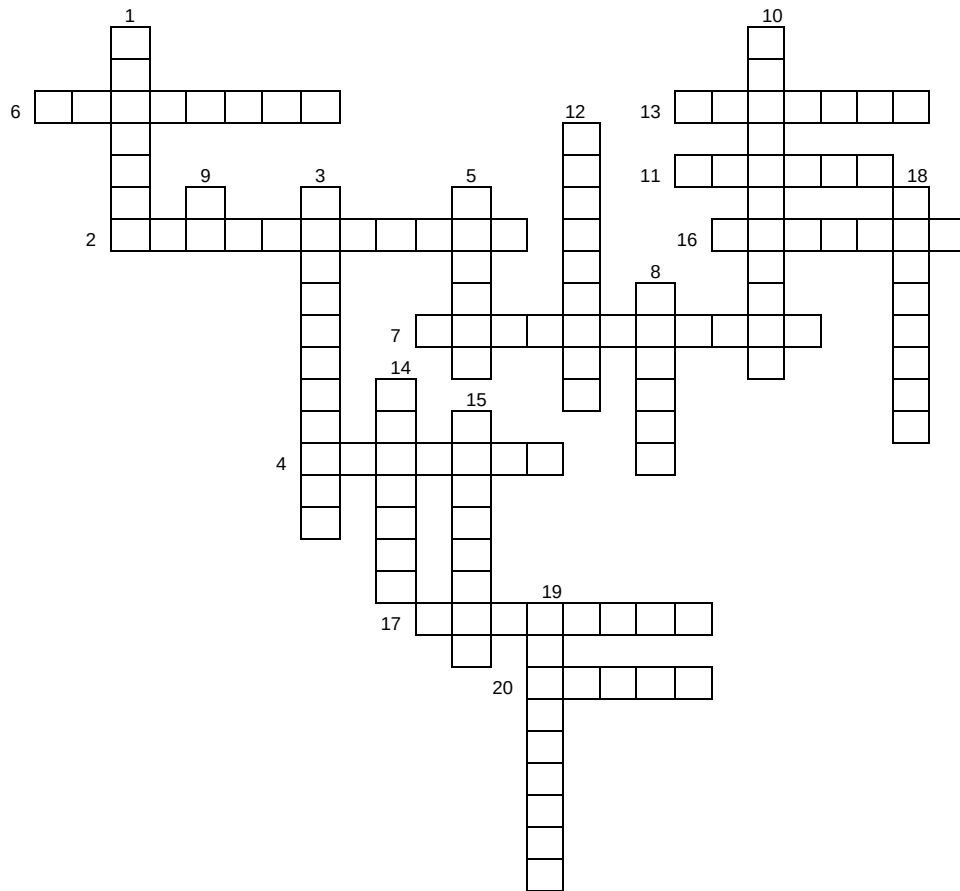
Vertikaliai:

1. Poetas
2. Aleksandras
4. Bernotai
5. Trakų
6. Mačiulis
7. Mintys
8. Tris
10. Kastytis
12. Liepos
13. Dainiumi
14. Seminariją

Horizontaliai:

3. Šešupė
9. Varnakalnis
11. Pranciška
15. Suolelis
16. Kaunas
17. Lenkų
18. Čičinskas
19. Jonas
20. Ona

4 kryžiažodis

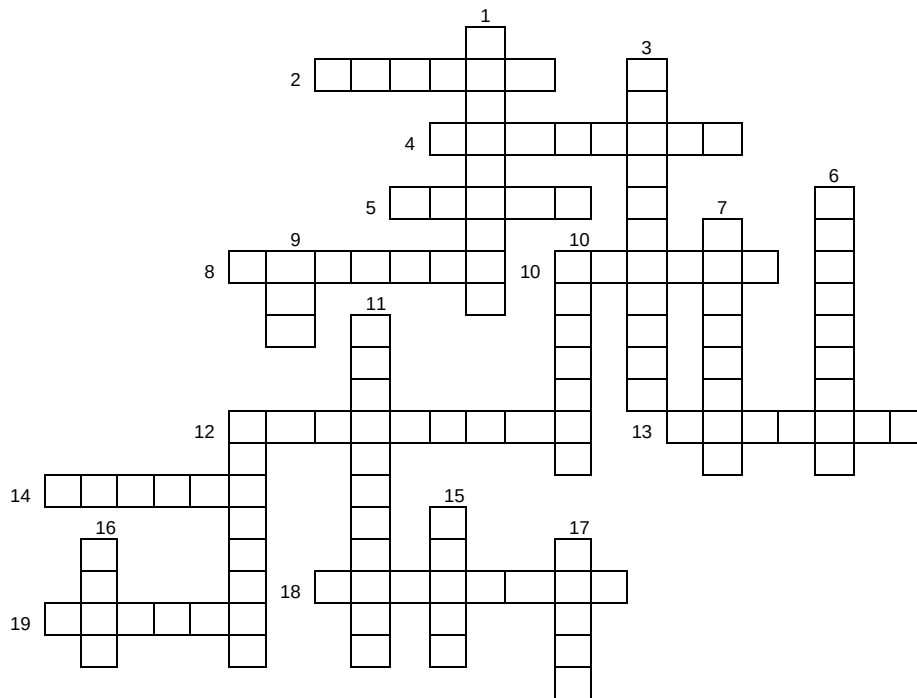

1. Maironio sesuo, gimusi 1870 m.
2. J. Mačiulio tėvo vardas.
3. Kaimas, kuriame gyveno Maironio tėvai.
4. Knygnešys, Maironio motinos pusbrolis.
5. Miestas, kuriame J. Mačiulis gyveno trisdešimt devynerius metus.
6. Gimnazistas, su kuriuo susidraugavo Kauno gimnazijoje.
7. Poetas, kurį Maironis garbino nuo jaunų dienų.
8. Upė, prie kurios Maironis praleido vaikystę.
9. Miestelis, kuriame palaidoti J. Mačiulio tėvai.
10. Miestas, į kurį išvyko Maironis baigęs Kauno kunigų seminariją.
11. Maironio eilėraštis „Mūsų“.
12. Maironio paminklo Kaune skulptorius.
13. Kas Maironį yra pavadinęs žlungančio idealizmo liudininku.
14. Labai artimas Maironiui kunigas, poetas.
15. Kieno šie žodžiai: „Maironio poezija iš tų, kuri įauga į žemę, į akmenis įsisėda...“.
16. Kas sukūrė Maironio antkapį?
17. Mėnuo, kai mirė Maironis.
18. Kompozitorius, Maironio draugas.
19. Lietuvos dalis, kurioje nėra tokio miestelio, kur Maironio negyventa ar nebūta.
20. Maironio poema „Raseinių“.

4 kryžiažodžio atsakymai

1. Kotryna
2. Aleksandra
3. Pasandravys
4. Vaičius
5. Kaunas
6. Vytartas
7. Baranauskas
8. Dubysa
9. Betygala
10. Peterburgas
11. Vargai
12. Jokūbonis
13. Tutinas
14. Vaitkus
15. Miškinis
16. Rudokas
17. Birželis
18. Naujalis
19. Žemaitija
20. Magdė

5 kryžiažodis

Vertikaliai:

1. Rajonas, kuriame gimė Maironis.
3. Miestas, kuriame Maironis baigė dvasinę akademiją.
6. Pavardė skulptoriaus, kuris pastatė Maironio paminklą.
7. Tikroji Maironio pavardė.
9. Maironio motinos vardas.
10. Kita Maironio profesija, išskyrus rašytoją.
11. Maironio tėvo vardas.
12. Maironio eilėraštis „Jūratė ir“.
15. Eilėraštis.
16. Eilėraštis „Nevėžis per“.
17. Maironio eilėraštis „Suolelis“.

Horizontaliai:

2. Maironio poema „Mūsų“.
4. Tikroji poeto tėviškė.
5. Maironio vardas.
8. Jauniausia Maironio sesuo.
10. Miestas, kuriame mirė Maironis.
12. Miestelis, kuriame Maironis praleido paskutinius dvejus karo metus.
13. Vienas iš žymiausių Maironio kūrinių.
14. Eilėraštis „Širdis ir“.
18. Patriotinis Maironio eilėraštis.
19. Eilėraštis „Lietuva“.

5 kryžiažodžio atsakymai

Vertikaliai:

1. Raseiniai
2. Peterburgas
6. Jokūbonis
7. Mačiulis
9. Ona
10. Kunigas
11. Aleksandra
12. Kastytis
15. Poeta
16. Karą
17. Miške

Horizontaliai:

2. Vargai
4. Bernotai
5. Jonas
8. Kotryna
10. Kaunas
12. Krekenava
13. Vilnius
14. Protas
18. Praeitis
19. Brangi

Testas

1. Maironio gimimo data.
2. Maironio tikroji pavardė ir vardas.
3. Maironio tėviškė.
4. Maironio tėvai. Ką apie juos žinote?
5. Kas išmokė Maironį skaityti ir rašyti?
6. Kur mokėsi ir studijavo Maironis?
7. Kas žinoma apie Maironio tėviškės istorinę praeitį?
8. Pirmieji Maironio eilėraščiai, pasirodę periodinėje spaudoje.
9. Maironio slapyvardžiai.
10. Kaip pavadinti pirmieji Maironio Lietuvos istorijos leidiniai?
11. Pirmoji Maironio poema. Kam ji dedikuota?
12. Kur Maironis praleido Pirmojo pasaulinio karo metus?
13. Maironio dramos.
14. Kas režisavo spektaklį „Kęstučio mirtis“?
15. Kokius Lietuvos kalnus mini Maironis eilėraščiuose?
16. Kokias Lietuvos upes, ežerus mini poetas?
17. Kokias pilis, kokius Lietuvos miestus ir miestelius apdainuoja Maironis?
18. Kokios istorinės asmenybės vaizduojamos Maironio poezijoje?
19. Kokios lietuvių legendos minimos Maironio eilėraščiuose?
20. Kokiuose eilėraščiuose minimas Nevėžis?
21. Kam skirtas eilėraštis „J. St.“?
22. Kokia žodžių „Paimsme arklą, knygą, lyrą ir eisim Lietuvos keliu“ simbolinė prasmė?
23. Pabaigti pasakyti posmą:
„Jau niekas tavęs taip ...“;
„Pelėsiais ir kerpe apaugus ...“;
„Išsisupus plačiai ...“.
24. Apie kokią suolelį kalba poetas eilėraštyje „Suolelis miške“?
25. Maironio poemos.
26. Padeklamuoti Maironio eilėraštį apie tėvynę.
27. Padainuoti Maironio eilėraštį.
28. Kokią novelę parašė Maironis?
29. Kokie žodžiai iškalti ant Maironio antkapio?
30. Kas tyrinėjo Maironio gyvenimą ir kūrybą?
31. Koks eilėraštis yra tapęs maironiečių himnu?
32. Kas yra Lietuvos maironiečių draugijos pirmininkas?
33. „...kiekvienam laikui lemta ieškoti savojo Maironio“, - ką reiškia šie V. Zaborskaitės žodžiai?